

i Invalideloven. Den anden Grund er den, at vi kunne vente, idetmindste er der Udflugt til, at vi nu igjen skulle sende en Armee i Felten, og uagtet der visnok kunde være meget i det, som den ærede Rigsdagsmand fra Præsto (Grundtvig) sagde, at man ikke der ved skaber en eneste tapper Landsoldat, saa er jeg dog overbevist om, at for ethvert Menneske, som tænker over sin Fremtid og efterlader i sit Hjem Nogle, som han skal forsørge, maa det være en særdeles trøsterig Tanke under de mange Farer, som vente ham i Felten, at kunne tænke sig: Hvad jeg end kommer til, vil der være sørget paa en saadan Maade for mig og mine Efterladte, at jeg dermed kan være tjent. (Hør! Hør!) Det er denne Bevidsthed, som vi gjerne ville medgive Landets Børn, naar de drage i Krigen, for at værne for os.

De Betænkkeligheder, som af den ærede Rigsdagsmand fra Præsto (Grundtvig) ere fremsatte med Hensyn til det Ubetimelige, som skulde være i at bestemme Invalidernes Pensionering, inden man vidste, hvormeget det vilde koste, maa jeg tilstaae, for mig ikke have den Bægt, som de have for ham; thi jeg anseer det, at give en Invalid-Pensionslov for Noget, som er og maa være uadskilligt forbundet med den Ting at føre Krig (Hør! Hør!); jeg anseer det for en af de Ting, der ligesaavel som Kugler og Bomber hører med til Krigsførelsen. Vil man føre Krig, maa man ogsaa forsørge sine Invalider, og vil man forsørge sine Invalider, er man nødt til at gjøre det paa en anstændig Maade (Hør! Hør!); men den Fremgangsmaade, forinden man begynder Krig, at sige: Vi skulle nok sørge for Jer, men vi ville ikke nu sige, hvormeget vi ville give Eder, derimod bagefter, naar Alt er forbi og Freden er sluttet, saa ville vi træffe Bestemmelser derom og prutte med Eder, om I trænge til Understøttelse eller ikke — det synes mig ikke at være en Fremgangsmaade, som vi ret vel kunde være bekjendte at bruge. I Genhold til disse Betragtninger skal jeg anbefale Thinget, at fremme det forelagte Lovforslag. Med Hensyn til hvad den ærede Krigsminister nylig bemærkede om den Forbindelse, som er mellem Invalideloven og Pensionsloven, maa jeg indrømme, at jeg føler meget vel, at en saadan For-

bindelse er og bør finde Sted mellem dem begge, og jeg indrømmer dette saameget mere, som jeg føler det netop i dette Dieblif paa en temmelig ubehagelig Maade, idet de foreliggende Udkast til Pensionsloven og Invalideloven ikke harmonere fuldkommen godt sammen. Det vil blive nødvendigt at foretage Ændringer i den ene Lov efter de Forandringer, som bleve vedtagne i den anden, og derfor synes mig, som vi allerede have erfaret med Hensyn til et tidligere Lovforslag, at det ikke er godt, naar et Lovforslag, som man har sagt rider paa det andet, bliver vedtaget uden tilbørligt Hensyn til det andet; men det Bedste er, naar man kan faae det ene Lovforslag afgjort først og dernæst det andet. Efter hvad her nu vil blive vedtaget i Invalideloven, vil formodentlig en Ændring i Pensionsloven, og vi vide ikke, hvor vidt vi kunne gaae hverken i de senere Behandlinger hos os eller i det andet Thing førend eet af Lovforslagene er vedtaget. Naar vi derimod først have vedtaget det ene, kunne vi trøstlig gaae til det andet. Jeg skal hertil føie, at jeg anseer det Arbejde, som den kongelige Commission har for, for at være særdeles vanskeligt og, hvis det udføres godt, forat være et særdeles fortjenstfuldt Arbejde; thi at udarbejde en god Pensionslov for Underklasserne, er, efter hvad jeg har seet ind i denne Materie, meget vanskeligt. Naar vi først have vedtaget dette Forslag med Hensyn til Invaliderne, saa vilde derved en af de største Vanskeligheder ved Pensionslovens Udarbejdelse være ryddet af Veien og denne kunne læmpes derefter, saa at jeg antager, at saavel Thingets som Udvalgets Arbejde bliver til stor Fordeel for Landet, og navnlig for Krigsstanden.

Grundtvig: Jeg vil blot ganske kort anmærke, at da den ærede Forslagsstiller erklærede, at vi aldeles ikke maatte spørge om, enten vi kunde udrede det, vi love, eller ikke, saa forandrer det dog ikke det Allermindste i Sagens naturlige og nødvendige Forhold, da det jo altid gælder, at om man aldrig saa stærkt forpligter sig til Umuligheder, kan man dog ikke opfylde dem.

Sagd: Maafee jeg i Anledning af, hvad den ærede sidste Taler yttrede, turde gjøre